

แผนการเรียนการสอน

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
รายวิชา 369502 วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอน 3(3-0)

(Research for Curriculum and Instruction Development)

ผู้สอน รองศาสตราจารย์ ดร. วารินทร์ แก้วอุไร H08027

สภาพรายวิชา

เป็นรายวิชาเอกบังคับ ของหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คำอธิบายรายวิชา

กระบวนการวิจัยทางด้านหลักสูตรและการสอน การนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การวางแผนและเขียนโครงการวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัยโดยออกแบบและสร้างนวัตกรรมหลักสูตรและการสอน การดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอน การเขียนรายงานผลการวิจัย โดยเน้นตามสาขาวิชาเอก

Research methodology in curriculum and instruction, research results application for curriculum and instruction development; classroom action research for learning development, research planning and research proposal writing, research tool constructing by designing and constructing, curriculum and instruction innovation research conducting, data collecting, data analysis and interpretation, conclusion, dissension, and suggestion for further curriculum and instruction development, and research report focusing on the majors

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และอภิปราย เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยทางด้านหลักสูตรและการสอน การนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน โดยเน้นตามสาขาวิชาเอก

2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์กระบวนการทำวิจัย การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอภิปรายงานวิจัยทางด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน งานวิจัยในชั้นเรียนในระดับต่าง ๆ วิเคราะห์ปัญหาการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และการวิจัยในชั้นเรียน โดยเน้นตามสาขาวิชาเอก

4. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวางแผนและเขียนโครงการวิจัย สร้างเครื่องมือวิจัยโดยออกแบบและสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นตามสาขาวิชาเอก ดำเนินการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล เขียนรายงานการวิจัย สรุปและประเมินผลการวิจัย อภิปรายการนำผลการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และการวิจัยในชั้นเรียน ไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

5. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อมุ่งสู่คุณภาพในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

แผนการเรียนการสอน

ครั้งที่	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม/งานที่มอบหมาย
1	<p>- ปฐมนิเทศ สร้างความคุ้นเคย</p> <p>- กิจกรรมสร้างความตระหนักในการสร้างองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยในลักษณะต่างๆ</p> <p>- ทบทวนหลักการศึกษางานวิจัย</p> <p>- แนะนำและฝึกปฏิบัติการแสวงหาแหล่งข้อมูลด้านการวิจัยแบบสรุปย่อและบทคัดย่อ จากวารสาร ห้องสมุด และ website ทางการศึกษา ได้แก่</p> <p>http://www.school.net.th</p> <p>http://www.onec.go.th</p> <p>http://www.moe.go.th</p> <p>http://www.edu.nu.ac.th</p> <p>http://dcms.thailis.or.th/dcms/basic.php*</p>	<p>กิจกรรม</p> <p>- แนะนำรายละเอียดวิชา</p> <p>- ชี้แจงการมอบหมายงานและร่วมกันสร้างข้อตกลง</p> <p>- ชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนและร่วมกันสร้าง ข้อตกลง</p> <p>- แนะนำเอกสารประกอบการค้นคว้า และแหล่งเรียนรู้</p> <p>- วางแผนการเรียนร่วมกัน</p> <p>- ผู้สอนบรรยาย อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ พร้อมใช้คำถามนำอภิปราย</p> <p>- ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปราย</p>

ครั้งที่	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม/งานที่มอบหมาย
	<p>http://dcms-nuserver/dcms/main.nsp?view=DCMS</p> <p>http://proquest.umi.com/pqdweb?RQT=301&Userid=IP AUTO&Passwd=IPAUTO&cfc=1</p> <p>http://www.thaiedresearch.org</p> <p>http://www.thailearn.org</p> <p>http://www.vicharkarn.com</p> <p>http://www.learn.in.th</p> <p>http://www.thaied.com</p> <p>http://www.Thaiparent.com</p> <p>http://www.ipst.ac.th</p> <p>http://www.kanchanapisek.or.th</p>	<p>สรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้กระบวนการวิจัยในลักษณะเพื่อพัฒนา องค์ความรู้</p> <p>-มอบหมายงานศึกษางานวิจัยและบทความงานวิจัยเกี่ยวกับศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการทำวิจัยงานวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน</p> <p>สื่อ โปรแกรมนำเสนอ PPT บทความวิจัย งานวิจัย วิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ</p>
2-5	<p>- ศึกษางานวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน โดยเน้นตามสาขาวิชาเอก</p> <p>- วิเคราะห์ข้อความรู้จากการวิจัยงานวิจัย</p> <p>- วิเคราะห์กระบวนการวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน</p> <p>- การสังเคราะห์นำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอน โดยเน้นตามสาขาวิชาเอก</p>	<p>กิจกรรม</p> <p>- ผู้สอนนำอภิปรายด้วยการใช้คำถามพร้อมทั้งอธิบาย และยกตัวอย่างประกอบเพื่อเพิ่มเติม</p> <p>- ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างการวิเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนและร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายเกี่ยวกับศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการทำวิจัย</p> <p>กระบวนการวิจัยทางด้าน หลักสูตรและการสอน และการนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอน</p> <p>- ผู้เรียนนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องและคล้ายกับเรื่องที่สนใจจะทำวิจัย โดยศึกษาแบบเต็มเล่ม 1 เรื่อง โดยศึกษาให้เห็นถึงความเชื่อมโยงประเด็นสำคัญเกี่ยวกับชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย</p>

ครั้งที่	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม/งานที่มอบหมาย
		<p>ขั้นตอนการวิจัย กระบวนการวิจัย เครื่องมือวิจัย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการวิเคราะห์ การสรุป การอภิปรายผล และการให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>- ผู้เรียนเสนอผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เฉพาะส่วนสำคัญ โดยเป็นงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ อย่างละ 1 เรื่อง</p> <p>- มอบหมายงานค้นคว้าเกี่ยวกับการศึกษางานวิจัยในชั้นเรียนแล้ว วิเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเพื่อนำมาเสนอและร่วมอภิปรายในครั้งต่อไป</p> <p>สื่อ โปรแกรมนำเสนอ PPT บทความวิจัย งานวิจัย วิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ</p>
6-7	<p>- การวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>- แนวโน้มการวิจัยทางการพัฒนาหลักสูตรและการสอนโดยเน้นตามสาขาวิชาเอก</p> <p>- งานวิจัยในชั้นเรียนในระดับต่าง ๆ</p> <p>- วิเคราะห์ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>- อภิปรายการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยเน้นตามสาขาวิชาเอก</p>	<p>กิจกรรม</p> <p>- ผู้สอนบรรยาย อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ พร้อมใช้คำถามนำอภิปราย</p> <p>- มอบหมายงานศึกษาค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาร่วมอภิปราย</p> <p>- ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปราย</p> <p>สื่อ โปรแกรมนำเสนอ PPT บทความวิจัย ตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียน</p>
8-12	<p>- สอบกลางภาค</p> <p>- วางแผนและเขียนโครงการวิจัยโดยเน้นตามสาขาวิชาเอก</p> <p>- การสร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อการสร้างหลักสูตร การ</p>	<p>กิจกรรม</p> <p>- ผู้สอนบรรยาย อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ พร้อมใช้คำถามนำอภิปราย</p>

ครั้งที่	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม/งานที่มอบหมาย
	<p>จัดการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาหรือจุดเน้นในการพัฒนา - วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยในรูปของการสร้างหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอน - การนำเครื่องมือวิจัยที่ได้ไปทดลองใช้ - นำเสนอ โครงร่างการวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปราย และฝึกปฏิบัติการวางแผนและเขียนโครงการวิจัย - ผู้เรียนคิดวิเคราะห์กระบวนการแก้ปัญหาหรือกระบวนการพัฒนา และคิดสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาหรือจุดเน้นในการพัฒนา โดยโครงการวิจัยที่นำเสนอมีจุดเน้นในด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทำงาน ของผู้เรียน การพัฒนาองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - มอบหมายงานนำเสนอ โครงการวิจัย - ฝึกปฏิบัติการสร้างเครื่องมือวิจัย - สื่อ โปรแกรมนำเสนอ PPT บทความวิจัย งานวิจัย วิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ
13-15	<ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนดำเนินการทดลอง - วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล - การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล - การเขียนโครงการวิจัย - การสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ - สรุปประมวลองค์ความรู้ที่สำคัญ 	<p>กิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนบรรยาย อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ พร้อมใช้คำถามนำอภิปราย - ผู้เรียนนำเสนอโครงการวิจัยสำหรับบทที่ 1 2 3 และแนวทางบทที่ 4 - ผู้เรียนร่วมอภิปรายและสรุปเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ - ผู้สอนและผู้เรียนร่วมวิเคราะห์

ครั้งที่	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม/งานที่มอบหมาย
		แนวทางและวิธีการนำทฤษฎีหลักการและองค์ความรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนไปสู่การปฏิบัติการวิจัย สื่อ โปรแกรมนำเสนอ PPT บทความวิจัย งานวิจัย วิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ
16	สอบปลายภาค	

การประเมินผลการเรียน

1. การมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนและจิตพิสัยในการเรียน 10 คะแนน

2. งานปฏิบัติการระหว่างเรียน 50 คะแนน

2.1 นำเสนอผลการศึกษางานวิจัยแบบเต็มเล่มด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนโดยเน้นตามสาขาวิชาเอก (10 คะแนน)

2.2 นำเสนอโครงร่างการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอน ที่แสดงถึงการวางแผนการวิจัยการสร้างเครื่องมือวิจัยโดยออกแบบและสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นตามสาขาวิชาเอก วิธีการหาคุณภาพนวัตกรรมการเรียนการสอนและเครื่องมือวิจัย (แนวทางการวิจัยบทที่ 1 2 3 และ 4 รวม 40 คะแนน)

3. สอบกลางภาคเรียน (นำเสนอแนวทางการวิจัยที่แสดงถึงความเข้าใจต่อโครงร่างการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอน) 10 คะแนน

4. สอบปลายภาคเรียน 30 คะแนน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียน

1. คะแนนร้อยละ 80 - 100 ได้ระดับชั้นเป็น A

2. คะแนนร้อยละ 75 - 79 ได้ระดับชั้นเป็น B⁺

3. คะแนนร้อยละ 70 - 74 ได้ระดับชั้นเป็น B

4. คะแนนร้อยละ 65 - 69 ได้ระดับชั้นเป็น C⁺

5. คะแนนร้อยละ 60 - 64 ได้ระดับชั้นเป็น C

6. คะแนนร้อยละ 55 - 59 ได้ระดับชั้นเป็น D⁺

7. คะแนนร้อยละ 50 - 54 ได้ระดับชั้นเป็น D

8. คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 ได้ระดับชั้นเป็น F

เอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกรฟิสิกส์จำกัด.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2538). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทิสนา แคมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2542). การศึกษากับการวิจัยเพื่ออนาคตของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.
- มนสิข สัทธสมบุรณ์ และวาริรัตน์ แก้วอุไร. (2543). การออกแบบหลักสูตรกับพระราชบัญญัติการศึกษาปี 2542 : Curriculum Design and Educational Act B.E. 2542. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 มกราคม – เมษายน 2543.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2543). บทความวิจัยเรื่องสถานภาพและความต้องการที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเองของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพิษณุโลก. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 มกราคม – เมษายน 2543.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร และคณะ. (2546). บทความวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. Naresuan University Journal 2004; 12(3)
- วาริรัตน์ แก้วอุไร และคณะ. (2547). บทความวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์นวัตกรรมการสอนจากผลงานวิจัยกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์: What Research Says in Mathematics. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2548.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร และคณะ. (2549). บทความวิจัยเรื่อง รูปแบบของระบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สำหรับสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ : กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จังหวัดพิษณุโลก. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (ฉบับพิเศษ) 2549.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร และคณะ. (2550). บทความวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการครุศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ : กรณีศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. เอกสารประกอบโครงการประชุมวิชาการและเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับชาติ เรื่อง “โอกาสและความหวังในการพัฒนาการศึกษาไทย” เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลอง 50 ปี คณะครุศาสตร์ 90 ปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ 115 ปีการฝึกหัดครูไทย วันอังคารที่ 10 - วันพุธที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2550

วาริรัตน์ แก้วอุไร และสุปราณี ไกรวัฒน์สรณ์. (2541). การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามทฤษฎีปัญหา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 มกราคม – เมษายน 2541.

Babbie. E. (1982). The Practice of Social Research for Education : An Introduction to Theory and Methods. Boston : Ally and Bacon, Inc..

Wiersma William. (1986). Research Methods in Education : An Introduction. Boston : Ally and Bacon, Inc..

งานวิจัยในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน โดยเน้นตามสาขาวิชาเอกของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ